

רשות ההגבלים העסקיים

תרשומת הועדה לפטורים ולמיזוגים בעניין כללי הגבלים עסקיים - פטורי סוג

התשס"ג 2002

מועד הדיון: 2 בינואר 2003

משתתפים: יו"ר הועדה - רן קרול

חברי הועדה: תמר הקר, עו"ד

פרופ' חיים פרשמן

חנינא ברנדס, עו"ד

רונה אורליצקי, עו"ד

ד"ר בועז שורץ

תמי גוטליב, רוח"ש

שלמה ורשבסקי, משרד התמ"ס

צביה דורי, משרד התמ"ס

עובדי רשות ההגבלים העסקיים: דרור שטרום – הממונה על הגבלים עסקיים

מיכל הלפרין, עו"ד – סגנית הממונה ויועצת משפטית

ניבה לבנת, עו"ד – מחלקה משפטית

אן לוי, עו"ד – עוזרת בכירה לממונה

צפורה נחמו, עו"ד – רשמת הגבלים עסקיים

נושאי הדיון:

1. תיקונים בפטורי הסוג שאושרו לפני כשנה וחצי, כתוצאה מנסיון מצטבר והערות הקהילייה העסקית.

2. הוספת שני פטורי סוג חדשים כלהלן:

א. פטור סוג לבלעדיות במקרקעין.

ב. פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים.

הממונה הציג את נושאי הדיון בהתאם למפורט בחוברת המצ"ב, המהווה חלק בלתי נפרד מתרשומת זו, ואשר כוללת את: דברי ההסבר לפטורי הסוג החדשים ונוסח הפטורים; טיוטא עם השינויים בהתאם להערות הציבור; סיכום הערות הציבור.

הנושא: פטור סוג לבלעדיות במקרקעין:

דברי ההסבר לפטור הנדון מפורטים בעמ' 1 לחוברת המצ"ב

נוסח הפטור המוצע מפורט בעמוד 4 לחוברת המצ"ב

הסוגייה: סעיף 1 - בחינת המרחק ל"אזור עסקים רלבנטי"

מטרת הפטור להגביל את בעל המקרקעין ולאפשר ליזם הראשון לתקופה מסויימת, סביבה עסקית לפיתוח העסק ולמנוע מעסק מתחרה להינות מפירות השקעותיו של היזם הראשון. הפטור יינתן בסייגים הבאים:

1. בתנאי שהצדדים להסכם אינם מתחרים אופקיים
  2. באזור העסקים הרלבנטי ישנם שני מתחרים עצמאיים נוספים
  3. אין לאותו שוכר הסכמי בלעדיות אחרים
  4. תקופת הסכם הבלעדיות לא תעלה על עשר שנים
- אזור עסקים רלבנטי הוגדר כרדיוס הנמדד סביב המקרקעין בהם ניתנה הבלעדיות ואשר בו תיבחן שאלת קיומם של מתחרים נוספים לעסק מקבל הבלעדיות.
- הוצעו המרחקים כלהלן:
- בתוך יישוב: חנויות ברדיוס של 2 ק"מ מסביב לאזור בו ניתנת הבלעדיות.
- בדרך בין עירונית: חנויות ברדיוס של 5 ק"מ מסביב לאזור בו ניתנת הבלעדיות.

הערות הציבור לפטור הנדון מסוכמות בחוברת המצ"ב בפרק האחרון.

זרור שטרם: לאחר שבחנו מפות ומרחקים של מרכזי קניות התברר כי המרחקים כפי שנקבעו בהצעה הם סבירים. כל קביעה כזו טומנת בחובה שרירותיות מסויימת אך ביחס למרחקים המקובלים ולתגובות שנתקבלו – אנחנו בסדר גמור.

נטענו טענות קיצוניות לפיהן כל קניון מהווה "שוק נפרד" ולכן אסור לנו לאפשר כל בלעדיות לאיזושהו עסק בו – כי אז זה ייצור מונופולין מוחלט ב"שוק". גישה כזו תביא למינימום את יכולת ההכרה בהסכמי בלעדיות בקניונים. מאידך נטען כלפינו שאנו מתערבים יתר על המידה ושצריך לאפשר הסכמי הבלעדיות לעשרות שנים (ולפחות עשרים בחוזים קיימים). שתי הגישות קיצוניות למדי. הראשונה אינה מקובלת עליי משום שמטרת חוק ההגבלים להגן על הצרכן רגיש המחיר, זה היושב בביתו או במקום עבודתו ושוקל היכן יבצע את קניותיו. ביחס לצרכן זה עומדות בפניו בדרך כלל (גם אם לא תמיד) כמה אפשרויות לבצע את הקנייה והוא יכול לבחור בין

כמה מרכזים מסחריים, או בין מספר ספקים, חלקם בקניון וחלקם לא. אין החוק אמור להגן על הצרכן הנמצא באופן שוטף בקניון ומבצע קנייה שוטפת. מטרת החוק להגן גם על הצרכן שבבית ועל תחלופות מקומות הקנייה העומדות בפניו. אם יש אז לפחות שני מתחרים נוספים והבלעדיות הניתנת קצובה בזמן סביר, כי אז הצרכן הזה מקבל הגנה מספקת מבחינת החוק.

חיים פרשטמן: יש סיטואציה שבה ישנם מספר קניונים באזור, ואף במרחק שמעל 2 ק"מ, וקיימת ביניהם תחרות ועל הצרכן להחליט היכן לבצע את קניותיו שעה שעל בעל הקניון לחשוב כיצד למשוך את הצרכן. השאלה היא – האם בעל קניון ע"י הענקת בלעדיות בקניון במתן הפרמיה – מחליש את עצמו לעומת קניון אחר שנמצא באזור.

אבל, אם ישנו אזור שאין שם מספר קניונים ואין תחרות בין הקניונים, ולצרכן שבבית יש רק קניון אחד בסביבתו ומרכז מסחרי קטן, לא סביר שחנויות חיצוניות הן תחליף כלשהו האמור לעניין אותנו. ומכאן שבקניון יחיד יש פילוח של השוק ולמרות הקרבה למרכז מסחרי קטן השינוי משקל שם הוא של מחירים גבוהים. במקרה כזה הבלעדיות לא מוצדקת כלל.

רונה אורליצקי: למותגים יש משמעות והבורגראנץ' והמקדונלדס אינם תחליפיים ובפועל ההחלטות נמדדות לא במרחק אלא במוצר.

חיים פרשטמן: העובדה היא שהמוצרים תחליפיים – וכתוצאה מכך כל התגובות שקיבלנו.

חנינא ברנדס: מציע שלא להעניק שום פטור לעסק שהוא ממותג. הנוהג בעולם הוא שמותג מסויים קיים ליד מותג שני.

בועז שורץ: כיצד נבחין אם סופר פארם ממותג או לא?

חנינא ברנדס: אם יינתן פטור למקדונלדס והא לא כשר – האם אפשר להכניס בורגראנץ' כשר?

מיכל הלפרין: לטענת בורגראנץ' הקניונים החדשים כבר לא נותנים בלעדיות כי הסיקו שזה לא טוב מבחינת הצרכנים.

השאלה – האם בעל מותג חזק לא רשאי להנות ממנו.

דור שטרם: עלינו לשאול מה פטור הסוג גורם לבורגראנץ' ? ראשית מדובר על מתחרים בפועל ולא בכח. שנית מתייחסים לפטור סוג שהוגבל לתקופה של 10 שנים. במציאות – העסקים בענף המזון קיימים ללא הפטור מזה 25 שנה (לאור מגבלת תקופת השכירויות בחוק).

לטענת בורגראנץ', פטור הסוג יפתח להם לתחרות "רק" 40% מסניפי מקדונלדס, כי בפועל קיימות ההתנהגויות הללו. בורגראנץ' פותחת בפועל הרבה סניפים כי ברדיוס של 2 ק"מ אין אפילו 2 מתחרים.

בעל הקניון רוצה קודם כל להשיא את הרווח שלו. הבלעדיות תגרום לו להשיא את רווחיו. כאשר זה לא המצב, ממילא הוא ירצה לבטל את הבלעדיות. באילת למקדונלדס יש בלעדיות. זוהי שכמות המבקרים מצדיקה להכניס עוד גורם ולבטל את הבלעדיות עם מקדונלדס. כיום, בעלי הקניונים נמנעים ממתן בלעדיות כי מבחינה עיסקית ייתכן ויהיה מקום לשני עסקי מזון.

חנינא ברנדס: אם זה המצב למה לתת את הפטור?

דור שטרם: מטרת החוק להגן על שני דברים:

- לקצוב את תקופת הבלעדיות לתקופה של עשר שנים ולא יותר. כל הסכמי הבלעדיות שמעבר לעשר שנים ייפתחו.

- לאפשר מתן בלעדיות רק כאשר ברדיוס של 2 ק"מ ישנם שני מתחרים **בפועל**. וכל אחד יוכל להחליט לגבי עצמו. אנו חושבים שבנסיבות אלה אין טעם להגביל את העסקים, כך שלא יוכלו לקשור הסכמי בלעדיות בכלל.

חיים פרשטמן: פטור שניתן מראש לסוג פעילות, מתייחס לכלל המצבים ולכן הפטור סוחף מדי. ישנו מצב שבו צורת השוק כדי להשיא רווחים נותן כח מנופוליסטי בקניון, ויש מצב שבו הקניון אינו רלבנטי ושם הגדרת השוק תהיה אחרת.

רונה אורליצקי: החשיבה היא: במרחק של 2 ק"מ מהו האתר שאתה הופך אותו לחלופי?

אין משמעות לכך שמדובר בקניון אלא באתר שהוא חלופי. העובדה שהעסק בתוך קניון לא בהכרח הופך את זה לשוק רלבנטי. הצרכן הישראלי בודק חלופות – והעובדה שיש בקניון אחד רק חנות אחת אין זה משנה מבחינתנו. זאת מאחר והצרכן ילך לרכוש את המוצר הספציפי בקניון המתאים שבו נמצא המוצר.

חיים פרשטמן: איני טוען שכל הקניונים הם שוק נפרד, אבל סביר שישנם מספיק קניונים שנתפסים כשוק נפרד ולכן הפטור סוחף מדי ומתייחס לשני המצבים שכן לדעתו אין לראות בכל חנות כמתחרה לקניון.

תמר הקר: מתבססים על תחושות ואין התבססות על סקר צרכנים, בעלי חנויות ללימוד החשיבה הצרכנית והעסקית. והשאלה על סמך מה נקבעה הצעת הפטור? עפ"י הגדרת "אזור עסקים רלבנטי" כל מקום בעיר במרחק של 2 ק"מ. במצב בו קניון נמצא בפאתי היישוב – האם ייתכן שלכיוון ימין בתוך העיר נמנה 2 ק"מ ולכיוון שמאל מחוץ לעיר נמנה 5 ק"מ?

דורו שטרום: כן

תמר הקר: מומלץ להבהיר זאת. כמו כן ממליצה לתקן בהגדרה של "יישוב" במקום המילה "עסקים" יבוא "עסק".

מיכל הלפרין: אין מרחק מושלם שייתן מענה לכל סוגי המוצרים, והקביעה של רדיוס של 2 ק"מ אינה אמת מוחלטת. בבדיקה שערכנו התייחסנו גם לעסקים שלא פנו אלינו וביקשנו את פריסת החנויות של העסקים כמו: סטימצקי, מקדונלדס, סופר פארם.

חנינא ברנדס: סטימצקי היא דוגמא טובה, מאחר ובכל הקניונים יש לו בלעדיות, ואם תהיה חנות ספרים נוספת הוא לא יהיה שם.

דורו שטרום: עובדה זו אינה נכונה כי ישנם קניונים בהם יש חנות ספרים נוספת מלבד סטימצקי.

תמי גוטליב: חוזרת למה שאמר הממונה קודם: סקר צרכנים הוא דבר חיובי – אבל השאלה היא באיזה צרכנים מדובר. לגבי צרכן שבתוך הקניון – הסקר לא רלבנטי. לגבי הצרכן שבבית – הסקר רלבנטי לצרכן שבבית ואותו צריך לשאול לגבי האפשרויות העומדות בפניו. זו הרלבנטיות ואין כל משמעות אם המרחק יהיה 1.5 ק"מ או 2 ק"מ.

דן קרול: הפטור בכללותו חיוני, ייתכן ונמצא דוגמא שיש בה פגיעה מסויימת, אבל יחד עם זאת ישנן גם מטרות חיוביות לרבות צימצום הבירוקרטיה. כתוצאה מהחלת הפטור תצמח תועלת, שכן הפטור נכון כי מקיים כללי משחק נכונים בעולם העסקי.

חיים פרשטמן: לדעתו הקניונים הם לא תמיד שוק נפרד, אבל הם שוק עם מאפיינים אחרים ומתן הבלעדיות בתוך הקניון מאפשר לכל מי שחפץ בכך להשיא את רווחיו. משמעו לתת לו את הזכות למכור מנופולין ועי"כ להשיא רווחיו. מתן פתח גורף לבלעדיות משמעו שישנו את התפוצה העתידית. אני נגד מתן הפטור לבלעדיות משום שהוא גורף מידי.

דרור שטרס: אבל יש לזכור שהשינוי לטובה כי מקצר את תקופת הבלעדיות.

חיים פרשטמן: האם אפשר לקצר את תקופת הבלעדיות בדרך אחרת ולא בדרך של פטור סוג?

דרור שטרס: הנסיון העסקי מלמד שלכל העסקים הסכמי בלעדיות לטווח ארוך שהוא כפול מהתקופה המוצעת בפטור. שכ"ד הוא פקטור של הבלעדיות.

תמר הקר: הגורם החיובי הוא בכך שמרגע שקובעים תקופה המוגבלת לעשר שנים, ברור יהיה שאסור לקבוע בהסכמים תקופה מעבר לזה, שהרי במצב הקיים יש הכרעות סותרות של ביהמ"ש.

חיים פרשמן: הפטור גורף מדי ולכן מביע התנגדותו לפטור. הפטור אומנם משפר את המצב הנוכחי, אולם בהתעלם מהמצב הנוכחי הפטור לא נכון. לאור המצב הנוכחי האם ניתן לשפר שלא באמצעות פטור סוג שהוא סוחר לכלל הקניונים. יש שוני בכל מערכת הצרכנות. הולכים לצמוח יותר קניונים ומתן בלעדיות לכלל הקניונים ומתן זכות למי שרוצה להשיא רווחיו ע"י מתן זכות למעמד מונופולין ולקיחת פרמיה מכך – אינם מוצדקים.

מיכל הלפרין: ברמת ההגבלים העסקיים: אם המצב לא תקין עלינו לפעול לשיפור המצב המסוים. הכרנו בזכותו של שוכר חדש כחלוץ המשקיע יותר ומכח זה גם מבחינת חוק ההגבלים העסקיים ובמגבלות מסויימות זכאי לדרוש הטבות בגין השקעתו.

חיים פרשטמן: אם מדובר במיזם כמצב חדש – הנושא מוצדק. אבל אם לא מדובר במצב כזה, רוב המצבים אינם כאלה, לא ראוי להכניסם לאותו פטור.

דרור שטרס: ברמה העקרונית נכון יהיה לאסור הענקת מונופולין באמצעות בלעדיות, אולם אין זהות ביניהן שכן **הענקת בלעדיות אינה מונופולין**. בכל הספרות המקצועית:

- הקניון לא הוגדר כשוק נפרד

- הסכם בלעדיות ל 10 שנים אינו הגורם שמקנה מעמד של מונופולין ברדיוס של 2 ק"מ

רונה אורליצקי: מבקשת להדגיש כי יש צורך להבהיר בפטור לגבי שני העסקים המתחרים – כי המדובר לאורך כל תקופת ההסכם.

בועז שורץ: כיצד הרשויות בחו"ל מתייחסות למתן בלעדיות?

מיכל הלפרין: בארה"ב הנושא נבחן במסגרת ה "RULE OF REASON" וכל עוד הבלעדיות לא פוגעת בתחרות זה בסדר. אין אף פס"ד שביטל בלעדיות בקניון.

מה קורה בתום תקופת הבלעדיות?

בתום 10 שנים יפוג תוקף הבלעדיות, גם אם תקופת השכירות תהיה מעבר לכך.

רן קרול : מציע לאשר את "אזור העסקים הרלבנטי" לרדיוס של 2 ק"מ ובעוד שנה לקיים דיון חוזר ולאור דיווחו של הממונה ניתן יהיה לעדכן את הפטור.

דורו שטרם : המעקב שתקיים הרשות יתמקד בנושאים כלהלן :

- מעקב אחר הסכמים שהסתיימו.
  - בחינת תלונות מצד פונים , בעלי קניונים, בעלי עסקים, צרכנים.
  - אם בנסיבות מסוימות הסכם הבלעדיות כן יפגע בשוק מסוים, ניתן יהיה להוציא את ההסכמים באותו השוק מפטור הסוג.
- מעיר כי גם כיום כתוצאה מנסיון מצטבר והערות הקהילה העסקית הרשות מבצעת תיקונים בתום שנה ממתן פטורי הסוג הקודמים.
- חיים פרשטמן** : מחד יש מצבים שהפטור יכול לתקן ליקויים במצב הקיים. אולם מבלי להתעלם מכך הבעיה היא במתן כח שוק באמצעות הסכמי הבלעדיות. השאלה האם אתה יכול להשיא רווח ע"י מתן כח שוק וברמה הזו תהיה פגיעה בתחרות. מדובר בפתיחה גורפת של מצבים כאלה וע"כ זה פסול, שכן המשמעות למתן בלעדיות בקניון היא מתן כח שוק.

דורו שטרם : אבל לא כל בלעדיות היא מתן כח שוק. כאן מדובר בבלעדיות לתקופה קצובה שאינה ארוכה מאד.

ניבה לבנת : בעל הקניון יכול לפעול לאיתור לקוחות.

חיים פרשטמן : בעל קניון הנמצא בתחרות עם מספר קניונים יעדיף להתחרות על הלקוחות, ובמידה ואין קניונים מתחרים זה לא יהיה בסדר עדיפויותיו.

מתנגד לפטור המוצע בהיותו גורף וחל גם לגבי מקרים שבהם אין תחליפויות.

תמר הקר : בפרק ההגדרות בסעיף 1 "אזור עסקים רלבנטי" יש לתקן כלהלן :

- יש למחוק את המילה "שטח" במרחק של 2 ק"מ.
  - במקום "במרחק של 2 ק"מ" יש לרשום : " במרחק של עד 2 ק"מ".
  - מה המשמעות ברצף של יישובים, שכן ניתן להתייחס לכל ישוב בנפרד ורצוי להבהיר זאת.
  - הטווח הוא בתוך הישוב, העסקים אינם מהווים תחליף, אלא המיקום צריך להוות תחליף.
- תתקיים פגישה עם תמר הקר לתיקוני נוסח הפטור המוצע.

סיכום :

יו"ר - רן קרול : תומך בפטור המוצע וממליץ לערוך בחינה מחודשת בתום שנה.

שלמה ורשבסקי : מצטרף להמלצתו של רן קרול.

תמר הקר: תומכת בפטור המוצע שכן לעומת המצב הקיים ידגיש את המותר והאסור ולפיכך עדיף על המצב הקיים בו פועלים בהתאם להחלטות סותרות של ביהמ"ש.

חנינא ברנדס: אני שואל את דרור - אם יתברר שיש כיום חנויות ללא הסכמי בלעדיות וכתוצאה מהפטור יקבלו בלעדיות כיצד הרשות תגיב?

דרור שטרם: נשקול את שינוי הפטור וגם נערוך מעקב אחרי דפוסי ההתקשרות בקניונים בשילוב של : מעקב אחר התנהגות מחירים, הקשר הסיבתי להעלאות המחירים בקניונים.

חנינא ברנדס: כיום מתנהל מו"מ להורדת מחירי שכר הדירה, ולכאורה קיימת אפשרות שבמקום זאת בעל הקניון יציע מונופולין.

דרור שטרם: שינוי מהותי נוסף שערכנו בפטור הוא הורדת הדרישה שהשוכר לא יהיה בעל מונופולין. במידה וקיימות שתי אלטרנטיבות ובעל העסק לא חתום על הסכמי בלעדיות נוספים – אין לזה כל משמעות אם הוא בעל מונופולין או לא.

חיים פרשטמן: מתנגד לפטור המוצע שכן מדובר בפתיחה גורפת של מצבים שבהם אתה יכול להשיא רווח ע"י מתן כח שוק וברמה הזו תהיה פגיעה בתחרות שכן המשמעות למתן בלעדיות בקניון היא מתן כח שוק.

סיכום החלטות חברי הועדה:

כל חברי הועדה ממליצים לאשר את הפטור המוצע תוך בחינתו מחדש בתום שנה, מלבד התנגדותו של חבר הועדה פרופ' חיים פרשטמן מן הטעמים שפורטו לעיל.

הנושא: פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים

דברי ההסבר לפטור הסוג מפורטים בעמוד 6 בחוברת המצ"ב

נוסח הפטור המוצע מפורט בעמוד 8 בחוברת המצ"ב

הערות הציבור מפורטות בפרק האחרון בחוברת המצ"ב.

בין התנאים לכניסתן של כבילות מסוג אי תחרות לתחולת כללי פטור הסוג חל התנאי כי עסקת המיזוג כוללת העברת מוניטין או ידע, אשר עליהם יש להגן באמצעות תניית אי תחרות.

סעיף 3(א) לפטור: בנוסח הקודם נאמר "מוכר מוניטין" ותוקן בנוסח המוצע ל"העברת מוניטין".

חנינא ברנדס ותמר הקר: ממליצים להבהיר שמדובר בהעברת מוניטין ולהוסיף: "העברה, במפורש או מכללא, של מוניטין או ידע".

תמר גוטליב: לגבי הבטחה להמשך אבטחת אספקה – האם יחול גם אם לפני כן לא היה הסכם.

דרור: סעיף 4 לפטור, לעניין כבילה מסוג הבטחת הספקה, הוראות המעבר חלות גם על ההסכם וגם על נוהג.

חנינא ברנדס: אם צריך להשאר קשר בין מוכר ורוכש אזי לדעתו הפטור לא צריך לחול.

לעניין סעיף 4(ג) לפטור: מה החשיבות לשוק המוצר שבו עוסק העסק הנרכש

דרור : מדובר רק לגבי הבטחת הספקה, כמפורט בדברי ההסבר : " סייג זה לתחולת פטור הסוג בא למנוע מצב בו תנייה מסוג המשך אספקה תמנע מצדדים שלישיים גישה לטובין אשר עשויים להיות חיוניים לפעילותם".

תמר הקר : סעיף 4 (א) לפטור : "הכבילה היא לתקופה שאינה עולה על שלוש שנים".

ממליצה להגביל את התקופה ולתקן כלהלן :

הכבילה מוגבלת לפרק זמן שלא עולה על שלוש שנים.

חנינא ברנדס : לדעתו שלוש שנים היא תקופה קצרה מדי

דרור שטרס : לא ראינו הסכמים שהתייחסו לתקופות ארוכות יותר. השוק דינמי ותקופה של שלוש שנים נראה לנו סביר.

סוכס :

חברי הועדה מאשרים את כל התיקונים המפורטים בנוסח הפטור המוצע ע"י הממונה ובהתאם להערות הנ"ל.

הנושא : תיקון פטור הסוג למיזמים משותפים

דברי ההסבר לפטור הנדון מפורטים בעמוד 10 בחוברת המצ"ב

נוסח התיקון לפטור מפורט בעמוד 11 בחוברת המצ"ב.

הערות הציבור מפורטות בפרק האחרון בחוברת.

מוצע לבטל את סעיף 2 לפטור הסוג אשר דן במיזם משותף בין מי שאינם מתחרים. ממילא אין לראות בזה הסדר כובל ולכן גם אין מקום ליתן פטור.

תמר הקר : ממליצה לפנות לגב' עליזה רוזן, הממונה על חקיקת משנה במשרד המשפטים, ולבקשה לציין בכל פטור כוכבית לשם הפניית הציבור לדברי ההסבר לתיקון הפטור באתר האינטרנט של רשות ההגבלים העסקיים.

חיים פרשטמן : האם במצב שבו לכל אחד מהצדדים היה מוצר, והמיזם מאפשר חפיפה כך ששניהם יפעלו בחלק מאותו שוק לאחר מכן, האם אז יחול הפטור?

דרור שטרס : בהתאם להגדרה של המונח "מתחרים" : בין בכח ובין בפועל.

ההגדרה של מתחרים היא גם לפני תחילת המיזם וגם לאחר המיזם.

תמר הקר : ממליצה לתקן את סעיף 3(8) כלהלן :

במקום : "התחייבות צד שלא להתחרות במיזם המשותף במהלכו ולמשך תקופה סבירה לאחר פרישתו ממנו".

ממליצה לבטל את המילה סבירה ובמקומה להגביל את התקופה לשלוש שנים כלהלן :

"ולמשך תקופה של שלוש שנים לאחר פרישתו".

דרור : בעקבות הערתו של חנינא ברנדס תוקן סעיף 4(א)4 לפטור הסוג כך שמתחרים שהם צדדים למיזם משותף בתחום התחרות ואיחדו במסגרת המיזם את פעילות הייצור והיבוא שלהם יוכלו לאחד אף את פעילות השיווק של אותו מוצר, והפטור ימשיך לחול עליהם.

סוכם : חברי הועדה מאשרים את התיקונים בפטור הנדון בהתאם לנוסח שהוצע ע"י הממונה על ההגבלים העסקיים ובהתאם להערות הנ"ל.

הנושא: תיקון הוראות והגדרות כלליות לפטורי סוג

דברי ההסבר לפטור הנדון מפורטים בעמוד 13 בחוברת המצ"ב.

נוסח התיקון לפטור מפורט בעמוד 14 בחוברת המצ"ב.

הערות הציבור מפורטות בפרק האחרון בחוברת.

סוכם : חברי הועדה מאשרים את התיקונים כפי שהוצעו ע"י הממונה על ההגבלים העסקיים ומאשרים את נוסח הפטור המתוקן.

הנושא: תיקון פטורי הסוג להסדרים אנכיים (הפצה ורכישה בלעדית

וזכיינות) ופטור הסוג להסכמים לביצוע מחקר ופיתוח

דברי ההסבר לפטורים בנדון מפורטים בעמוד 15 בחוברת המצ"ב.

נוסח התיקון לפטורים מפורטים בעמודים : 16, 17, 18, 19 בחוברת המצ"ב.

סוכם : חברי הועדה מאשרים את התיקונים כפי שהוצעו ע"י הממונה על ההגבלים העסקיים ומאשרים את נוסח הפטורים המתוקנים.